№ 104. Treschdeen, 30. dezembrî. 1909.

Makſà,
Jelgawà ſanemot:
par gadu . . . 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu . 1 „ 20 „
par 1/4 gadu . — „ 60 „

Par adreſes pahrmainu jamakſà 10 kap.

Telefons № 644.

Latweeſchu Awiſes.

Makſà,
pa pasta pe-ſuhtot:
par gadu . . . 3 rub. — kap.
par 1/ gadu . 1 „ 60 „
par 1/4 gadu . — „ 90 „

Uſ ahrſemèm 4 rub. 50 kap. 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap

Iſnahk diwreiſ nedelâ.

Redakzija un ekſpedizija:
Jelgawà, Skrihweru eelà № 35.

88. gada gahjums.

Sludinajumi makſà:
par ſihku rakſtu rindiņu 8 kap., preekſchpuſê 20 kap.

„Latweeſchu Awiſes"

ar 1910. gadu uſſahks ſawu 89. gada gahjumu.

Latweeſchu Awiſes", kuras jau kalpojuſchas daudſ paaudſem un tahlu paſihſtamas tautâ, ari japrojam ſtrahdàs kriſtigâ un tautiſkâ garâ, un zentiſees weizinat muhſu dſimtenê un Latweeſchu tautâ tizibu, tikumibu un weſeligu tautiſku apſinu. — **„Latweeſchu Awiſes"** paſneegs katrâ nodalâ kodoligus rakſtus un droſchas ſinas.

Jau tepat weſelu gadu **„Latweeſchu Awiſes"** noſtaigajuſchas tagadejâ wadibâ, ſtingri un noteikti aiſſtahwedamas weennotak un wiſur Latweeſchu tautas intreſes, tà garigâ, kà laizigâ ſinâ, un tahdâ kahrtâ pilnigi atſpehkojuſchas — pee wadibas mainas — no ſinamas puſes kaunprahtigi iſpaustàs baumas, itin kà nu **„L. A."** wairs neſtrahdaſchot tautiſkâ garâ. — Weſeligâ tautiſkâ garâ **„L. A."** waditas lihdſ ſchim un tiks waditas ari joprojam.

„Latw. Awiſes", kaut gan Jelgawâ iſnahkdamas, peegreeſis peederigu wehribu ari Widſemes Latweeſchu dſihwei, kà it ſewiſchki ari Rigai, kà Latweeſchu dſihwes zentram.

„Latweeſchu Awiſes" iſnahks lihdſſchinejâ weidâ ar peelikumeem — baſnizai un ſkolai, ſemkopibai un ſaimneezibai un daikrakſtneezibai.

Wiſeem muhſu 1910. gada abonenteem gadam beidſotees peeſahtiſim beſmakſas peelikumu redakzijas iſdotu „Mahjſaimneezibas Kalendaru" 1911. godam, ar dailliteraturas un ſiniſki pamahzoſchu rakſtu nodalam, kà ari daſcham iluſtrazijam.

„Latweeſchu Awiſes" iſnahks kà lihdſ ſchim 2 reiſ nedelâ treſchdeenâs un ſeſtdeenâs un makſà:

Jelgawâ ekſpedizijâ ſanemot:		Jelgawâ ar peeſuht. mahjâ:	
par gadu . .	2 rbl. 20 kap.	par gadu . .	2 rbl. 50 kap.
„ 1/2 gadu .	1 „ 20 „	„ 1/2 gadu .	1 „ 35 „
„ 1/4 „ .	— „ 60 „	„ 1/4 „ .	— „ 70 „

Pa pastu ſanemot:

par 1 gadu	3 rub.	— kap.
„ 1/2 gadu . . .	1 „	60 „
„ 1/4 „	— „	90 „

Uſ ahrſemem: 4 rub. 50 kap., 2 rub. 30 kap. un 1 rub. 20 kap.

„Latweeſchu Awiſchu" redakzija un ekſpedija atrodàs **Jelgawâ, Skrihweru eelâ № 35.** Telefons 644. Pasta kaſtite № 17.

Atbildigais redaktors **U. Purinſch (Purinu Klaws).**

Wezajam gadam beidſotees.

Atkal aiſritejis weſels gads muhſchibas juhrâ. Wiſas zilweses, gadu tuhkſtoſchu ilgajâ muhſchâ tas gan maſ ko noſihmê, bet atſewiſchku dſimumu un zilweku dſihwê ari weens weenigs gads ir deesgan eewehrojams laika ſprihdis, lai pa to noſtaigato zeļa gabalu wismaſ ihſumâ — atpakaļ ſkatotees — apzeretum. — Itin kà zeļineeks, kurſch noſtaigajis kahdu ſinamu zeļa gabalu, it newikus apſtahjas un rauga ſawàm gara azim pahrſkatit un apzeret wiſu to, ko winſch ſawâ zeļâ redſejis, peedſihwojis un nowehrojis, tà ari mums, gadam beidſotees, it labi peederàs meſt ſkatus atpakaļ un raudſit dot atbildi uſ jautajumeem: Ko tur redſejàm un wehrojàm, zik preeku, zik behdu, zik maldijumu un zik ſchirgtu, jauku un zeribu pilnu paſahkumu? —

Atteezotees uſ ahrwalſtim, buhtu ſakams, ka zilweku attihſtibas gaita ritejuſi netrauzeti uſ preekſchu un pee tam daſchâ ſinâ nehmuſi negaiditu un warenu wirſeenu uſ preekſchu: zilweze 1909. gadâ pat eekarojuſi jau ſinamu waru pahr gaiſa walſti. — Par ko gadu ſimteneem jau ſapnots, tas ſchajâ gadâ it nezeretâ mehrâ panahkts: zilweki ſpehj lidot pa gaiſu, kà putni, pehz ſawa prahta un gribas, ſimtàm pehdu augſtumâ un ſimtàm werſtim tahlumâ. Droſcho gaiſa uſwaretaju pirmâ rindâ ſtahw firmà grafa Zepelina wahrds. —

Ari kahds zits mehrkis likàs buht aiſſneegts, pehz kura jau gadu deſmiteem wairaki droſchſirdigi pehtneeki zentuſchees un daſchi pee tam upurejuſchi ſawu dſihwibu: aiſſneegts ſeemeļa pols un, proti, no diweem pehtneekeem reiſâ, — Kùka un Pirija. Pirmais deemſchehl jau iſrahdijees par krahpneeku, un waj ari Pirijs pateeſi aiſſneedſis ſeemeļa polu, par to ari wehl jaſchaubas.

Wiſpahrigas attihſtibas gaitu pagahjuſchâ gadâ ari naw warejuſchi trauzet kari ar wiſàm teem peeweenotàm breeſmàm un ſchaufmam. — Gan reiſi, ap waſaras widu, maſà un tik maſ ſimpatiſkà Serbija, azim redſot, muſinata no kaunprahtigeem, tukſcheem gareem, mebginaja ſakurt kahda leela Eiropas kara uguni, bet pateizotees labi brunotàs Austro-Ungarijas un brunâs ſtaroſchàs Wahzijas zeeſchai weenprahtibai, ſchis ſchaufmigàs kara breeſmas tika nowehrſtas. Jt ſewiſchki nopelni ſchaî ſinâ, t. i. paſaules meera uſtureſchanâ, beſ ſchaubam bija Wahzijai, kuras ſtiprà, noteiktà balſs kà ar burwja ſiſli aiſraidija ſawàs alàs tumſchos aſinainos kara garus. — Spanijas kara gahjeens pret pusmeſchoniſkeem Marokas Kabileem, zik noſchehlojams tas ari naw iſleeto aſinu un zitu breeſmu un behdu dehl, maſ wareja kaunà ſinâ attiktees uſ wiſpahrigo attihſtibas gaitu. — Wehl te buhtu atſihmejami daſchi beſaſinainі, ſaimneezifki „kari:" Franzijâ paſta un telegrafa eerehdnu ſtreikis; Sweedrijâ tà ſauktais ſtrahdneeku general-ſtreikis. Tomehr zik beſſekmigi tee paſchi par ſewi bijuſchi un lai gan ſaweenoti leeleem, milſigeem ſaudejumeem preekſch atteezigajàm walſtim, tik pat maſ tee ſpehjuſchi trauzet wiſpahrigo, meerigo kulturas attihſtibu. — Un par to lai ir teikts augſtajam Deewam!

Peegreeſchotees muhſu diſchajai tehwijai, Kreewijai, jaleezina, ka 1909. gadâ gan maſ kas ſewiſchki eepreezinoſchs bijis jaatſihmê. — Senatoru Garina un grafa Pahlena rewiſijas (Maſkawâ un Turkeſtanâ) atklahjuſchas tik neglihtas, tumſchas ainas par Kreewu atbildigàs inteligenzes rihzibu zitkahrt un tagad, ka ihſtam tehwijas draugam par to teeſcham janoſkumſt. Atleek nu tikai zeriba, ka turpmak wairs newarès atkahrtotees tik breeſmigas un grehzigas blehdibas, rihkojotees ar walſts mantu, par kaunu tehwijas ſargeem un par kaunu wiſai Kreewijai. Atleek tikai zeriba uſ ko labaku, un jazer, ka ta nepaleek tikai zeriba, kà deemſchehl daſchâ zitâ ſinâ . . . Ari muhſu walſts domes darbiba ſchajâ gadâ (rudena ſehdês) naw bijuſi wiſai ſekmiga un eepreezinoſcha. Labo, teizamo nodomu leelakà daļa noſlihka beſmehrigos runu pluhdos, iſ kureem ar mokam tomehr iſglahbàs kahdas pahris kulturas ſwaigſnes Kreewijas attihſtibas wehſturê: tizibas brihwibas jautajuma nokohrtoſchana un walſts domes ſtingrà, weenprahtigà uſſtahſchanàs walſts mantas pahrſinâ (gadijumâ par naftas ſemes patwarigo iſdaļaſchanu)*). — Zitadi ari Kreewijâ nebuht wehl naw rimuſchees laupiſchanas uſbrukumi un ſlepkawibas, kahdi paraſti pagahjuſchôs gadôs.

* * *

Peegreeſchotees muhſu ſchaurakai dſimtenei, dahrgajai Baltijai un ſewiſchki, ſinams Latwijai, ari it newikus jaleezina, ka daſchas labas muhſu loloàs zeribas palikuſchas neiſpildìtas.

Latweeſchu-Wahzu iſlihgums, kurſch gada pirmajâ puſê tik jauka kahriâ eewadijàs pee pilſehtas domneeku wehleſchanam Rigâ un dewa tik eepreezinoſchas zeribas uſ ſcha — preekſch muhſu dſimtenes tik ſwariga un ſwehtiga — iſlihguma tahlaku iſwehriſchanos uſ wiſàm puſem, gadam aiſejot gandrihſ jau uſſkatama par iſtruſchu, wismaſ par ſtipri ſarizinatu. Tas nu pateeſi janoſchehlo muhſu dſimtenes ſekmigàs, ſwehtigàs kopdſihwes labâ, jo tahda beſ pateeſa un ihſta iſlihguma taiſchu nekahdi naw domajama.

Ari meers muhſu patchu — Latweeſchu — mahjàs naw bijis nekahds teizamais: awiſchu kildas — ſewiſchki muhſu deenas laikraſtôs — turpinajuſchàs nemitigi beſ pahrtraukuma zauru augoſchu gadu, peenemdamas pee tam nereti gluſchi neglihtu un reebtgu weidu. Wisbehdigakais pee wiſa ta, ka ſchajàs beſmehrigàs kildàs daudſkahrt galweno lomu ſpehlejuſchas ne pati leela, ne wihpatrigas tautas, bet waj nu teeſchi perſoniſkas, waj ari gluſchi ſchauru partejumu intereſes. — Itkatrs gribetu buht tas gudrakais, zitu uſſkatus nezeeſchot; itkatrs gribetu ſpehlet pirmo wijoli, kà nepahrſpehjams wirtuoſs politikâ. Schaî ſinâ wezais gads naw par mani labaks bijis, nekà wina preekſchteeſchi.

Schis pats reebigais kildu gars nowehrojams ari daikraſtneezibâ. — Tur „nogruntejuſchàs" daſchadas atſewiſchkas „rakſtneeku" klikes jeb pulzini. „Moderni" ſchee rakſtneeki jau, ſinams, wiſi ir waj grib wismaſ tahdi buht, bet ſawâ ſtarpâ tee ari neſateek: katrs atkal teezas buht tas pahrakais un tà ka uſ to aptruhkſt paſcha ſpehka, tad metlê ſew draugus un dibina „dekadentu" un zitus pulzinus. Weena pulzina peederigee ſlawê un zildina weens otru beſ gala un rauga pahrejos noraut waj petiê un noſtahdit ſawus pateeſos waj eedomatos preteineekus jau nu wismaſ par idioteem. Kà galwenee rihkotaji ſchajâ ſinâ minami Wiktors Egliis un Andrejs Upitis. Beſmehriga eedomiba, zitu uſſkatu nepeetlahjiga nepazeeſiba rakſturo ſcho „rakſtneeku" tehdigo rihzibu, kura ne majumu kawê muhſu daikraſtneezibas ſekmigu un ſchirgtu attihſtibu. Pa leelum leelatai daļai ſchi maſ eepreezinoſchà parahdiba ari iſſaidrojama zour paſchu rakſtneeku waj „kriņku" nepeeteekoſchu wiſpahrigu iſglihtibu, kura reti kur ſneedſas pahri tà ſauktai „puſiglihtibai". — Pats par ſewi protams, ka tahdi „gari" ari pagahjuſchâ gadâ naw paſpehjuſchi raſchot ſawai tautai ko eewehrojamu un paleekamu. — Neriklas ainas (Wirſa, W. Egliis), neiſprotami juhtu iſwirumi (Egliis, Skalbe u. t. t.) ir ſchis pſeido-daikraſtneezibas galwenee wirſeeni, un „iſwirtiba" ir winas ihſtais wahrds.

— Ari no kahda pateeſa prahta nomeerinajuma tautâ pagahjuſchâ godâ wehl newar lahgi runat. Ne weenâ ween dſimtenes malâ, kà to leezina awiſchu ſinojumi, „daudſeem wehl ſpokojas daſchadas „brihwibu" deenu atminas galwâ, un tee newar to eedomatees un ſapraſt, ka ſarkano ſoliràs brihwibas, labumi un „kungu deenas" buhtu bijuſchi tik azumirkla mahni, kadehl ari no ſarkaneem apmulkotee meerinajàs ar ſchuhdam domam: wehl nahks rewoluzija, nahks jauna kuſtiba, un tad paſtahwès ſozialiſtu ſelta deenas, proletareeſchu laime tiks nodibinata! Turpretim meerigee eedſihwotaji, kahrtibas un godigas dſihwes zeenitaji dſihwo ſawu ikdeeniſchko dſihwi, nedrihkſtedami droſchi uſſtahtees."

Tàpat ari apbrunoti uſbrukumi laupiſchanas noluhkâ ſchur tur peedſihwoti tikkab Kurſemê, kà Widſemê, pee kam ari zilweku dſihwibas naw taupitas. Sarkanâ, aſinainâ ehna no 1905 gada wehl naw galigi atkahpuſees no muhſu mihkàs, tik gruhti peemekletàs dſimtenes.

— Tomehr, Deewam teikts, muhſu tautas dſihwê pagahjuſchâ gadâ ari peeredſetas wiſai eepreezinoſchas parahdibas un proti ſaimneezibas laukâ. Daudſàs laukſaimneezibas iſſtahdes, kuras pa leelakai daļai jo teizami iſdewàs, leezina, ka Latweeſchu zentigais, apſinigais darba ruhkis pat wisgruhtakàs apſtahkļôs naw dihkà ſtahwejis, bet neatlaidigi un ſekmigi gahjis uſ preekſchu, wairodams tautas mantu un ſtiprinadams tautas darba un raſchotchanas ſpehju, kurai pazeļotees beſ ſchaubam ari japazeļas garigai attihſtibai.

Paſchu leetâ runajot kahdu wahrdu, mums jaleezina, ka pagahjuſchais gads „Latweeſchu Awiſem" naw bijis rekahds weeglais. Aiſ jau ſinamas neglihti weikalneeziſkas rihzibas no agrakà redaktora puſes, mums gada ſahkumâ nebij eeſpehjams aiſſneegt wiſas agrakos laſitajus, no kureem daudſi tahdâ warmahzigâ un wiltigâ kahriâ tika ſchkirti no awiſes, kuru neween wini paſchi gadu gadeem, bet ari winu tehwi un tehwu tehwu bij laſijuſchi. Tapat ari no ſchis paſchas puſes tika iſpaustas kaunprahtigas baumas, ka „Latweeſchu Awiſes" netikſchot waditas tautiſkâ garâ. — Tomehr par ſpihti wiſeem ſcheem nelabwehligeem apſtahkleem, muhſu awiſei taiſchu palizis uſtizigs prahws ſkaits wezo laſitaju, pee kureem gada laikâ ari peenahzis klaht labs pulzinſch jaunu laſitaju. Scheem wiſeem nu bijis eeſpehjams paſcheem pahrleezinatees, zik nedibinatas un neglihtas bijuſchas augſchâ minetàs baumas un ka „Latweeſchu Awiſes" ari pagahjuſchâ gadâ, pehz winu waditajeem Deewa lemtàs ſpehjas, Latweeſchu tautai ſneeguſchas allaſch weſeligu gara baribu, brihdinadamas to no wiſa kauna, no neſatizibas un naida, un mudinodamas uſ wiſu labu un daiku, ſatizibu pazeetibu un mihleſtibu, ſcheem augſtakeem kriſtigu zilweku tikumeem. Allaſch un wiſur tà „Latweeſchu Awiſes" aiſſtahwejuſchas tautas labi ſapraſtàs intereſes tà garigâ, kà laizigâ ſinâ.

Wiſeem ſaweem zeen. laſitajeem, tà teem, kuri ar mums ſtaigajuſchi wiſu zouru gadu kopâ, kà ari teem, kuri peenahkuſchi gada laikâ klaht, iſſakam ſirſnigu pateizibu par winu mums apleezinato uſtizibu. Tahdu pat pateizibu ari iſſakam wiſeem ſaweem zentigajeem lihdſſtrahdneekeem, kuri ari ſawukahrt peepalihdſejuſchi mums darinat gruhto awiſchneezibas darbu.

Wiſeem wineem nu uſſauzam no wiſas ſirds:

„Uſ preezigu redſeſchanos jaunajâ gadâ!"

Keiſariſkàs Augſtibas Leelkuaſa Michaila Nikolajewitſcha behres.

23. dezembrî Petera-Pawila katedralê apbedija Leelkuaſu Michailu Nikolajewitſchu. Ap pulkſten 1/2 10 katedralê ſalaſijàs ſinoda lozekli, diplomati ar ſawàm laulatàm draudſenem, ministri, walſts padomes lozekli, ſenatori, galma eerehdni, ahrſemju weeſi, generali, deputazijas u. z. Ap pulkſten 10 atbrauza Keiſara Majeſtate un Keiſara Gimenes peederigee. Pehz ſehru deewkalpoſchanas generali nonehma ſahrka ſegu un Keiſara Gimenes lozekli un artileriſti aiſneſa ſahrku lihdſ kapam. Kad ſahrks bija eelaiſts kapâ, Keiſara Majeſtate un wiſas augſtas perſonas apbeira to ar ſmiltim. Kura ſpehks un zeetokſnis ſaluteja. Pehz tam Keiſara Majeſtate aiſbrauza no katedrales. Uſ kapa uſlika no Keiſara Majeſtates puſes ſwaigu puku kruſtu un no Keiſareenes Majeſtates — baltu wainagu.

— Ap pulkſten 2 Seemas pilî ſarihkoja meelaſtu, pee kura peedalijàs Keiſara Majeſtate, augſtee ahrſemju weeſi un Leelkuaſi. Galma eerehdneem, Kreewu un ahrſemju ſwihtem u. z. bij ſarihkots meelaſts zitàs ſahlês. Pehz meelaſta ahrſemju weeſi perſoniigi ſtahdija preekſchâ Keiſara Majeſtatei ſawu ſwihtu perſonas. Ap pulkſten 5 Keiſara Majeſtate aiſbrauza uſ Zarſkoje Selu.

*) Te japeeſihmê, ka tas notizis tikai wehl walſts domê. Zeļâ wehl ſtahw walſts padome u. t. t.

Smehkejat

tagad wislabakos papirosus

Famos 10 gab. 6 kap. 25 „ 15 „

no fab. Otoman S. Peterburgâ.

Labakà eepirkschanàs atkalpahrdewejeem

Sch. Engelsona magasinâ,

Jelgawâ, Pils eelâ 10.

No ahrsemèm.

Ferrera skolu skolotaji.

Noteesatais anarchisis Ferrera, kà sinams, bija eerihkojis Barselonâ daudſ tà saukto liberalo skolu. Kahdu garâ scho skolu skolotaji strahdajuschi, redsams no tam, ka nupat teesas Barselonâ 18. dezembrî noteesajuschas scho Ferrera skolu peezus skolotajus dehl laupischanam, naudas isspeeschanam un sahdsibam uſ 4—12 gadeem zeetumâ.

Feantschn gaisa kugotajs Delagranschs

nositees 21. dezembrî Bordo pilsehtâ, isoarot mehginajuma brauzeenu ar kahdu jaunu lidojamu maschinu. Brauzot, wehtras gruhdeens falausis maschinas kreiso spahrnu, maschina krituse un Delagranschs, atkisdamees ar galwu pret semi bijis uſ weetas pagalam.

Delagranschs bij weens no eewehrojamakeem Franschu gaisa kugotajeem un jau no 1903. gada nodarbojas ar gaisa kugoschanu. Nupat oktobra mehnesî winsch ar Bleriota maschinu nobrauza stundas laikâ 82 kilometrus.

Turzija. Turzijas atteezibas pret Bulgariju tirdsneezibas jautajumu dehl tika nokahrtotas zaur lihgumu 1907. gadâ. Tagad winu dehl war eesahktees nopeetnaki fareschgtjumi. — Turzijas waldiba likuse Bulgarijai manit, ka wina nahkoschâ gada martâ usskatis lihgumu par isbeigtu un wehlejees noslehgt zitu tirdsneezibas lihgumu. Bulgarija prasa, lai tiktu eewehrots gadu ilgais lihguma usteikschanas laiks, kursch paredsets pastahwoschajâ lihgumâ. Ja Turzija scho prasibu neeewehrotu, tad Bulgarija nodomajuse uslikt wisaugstakos tarifus wisàm turku prezem.

Belgija. Nu naw wairs nekahdu schaubu par to, ka kehninsch Leopolds ihsi preeksch sawas nahwes salaulajees ar baroneſi Wogan. Wisàs Belgijas basnizàs nolasita arkibiskapa Merziera gana wehstule, kura apstiprina baumas, ka kehninsch preeksch sawas nahwes nokahrtojis likumigâ zeklâ sawas atteezibas pret baroneſi. Kehninam sazits, ka winsch mirschanas sakramentu warot sanemt tikai pehz tam, kad buhschot eedewees ar Wogan likumigâ laulibâ. Kehninsch bijis ar to meerâ, pehz kam laulaschana ari notikuse.

Spanija. Uſ Parisi teek sinots no Madrides, ka generals Weilerts boschotees uſ Barselonu, lai nowehrstu generalstreiku, kursch tur draud iszeltees. Barselonas anarkisti dabujuschi no sawas Parises zentralkomitejas usaizinajumu uſ generalstreika sazelschanu tai noluhkâ, lai tiktu atswabinati no zeetuma wisi julija nemeeru politiskee noseedsneeki. Sagaida leelu mihtinu sarihkoschanu. — Saragosâ, basnizas durwju preekschâ sprahga diwas petardes, sabojadamas stipri durwis.

Anglija. Strahdneeku kustibas. Nortemberlendê kildu pehz ar kalnraktuwju ihpaschneekeem dehl 8 stundu darba deenas 10,000 kalnrazeji atteikuschees no darba. Derhemâ 3. janwarî 10,000 kalnrazeji atstahjuschees no darba.

No eekschsemèm.

V. wisp. Latw. dseesmu swehtki.

Tà kà nolemts nahkoschâ gadâ pirms dseesmu swehtkeem Widsemê un Kursemê uſ laukeem sarihlot swehtku dseedataju koru dalibneekeem koru kopmehginajumus, kurus wadis swehtku wirsdirigenti un schim gadijumam sinama apwidus koreem wajadsès sapulzetees sinamàs weetàs (zentros), V. wisp. Latw. dseesmu swehtku komiteja greeschas ar luhgumu pee wiseem swehtku koru dirigenteem uſ laukeem winai ne wehlali kà lihdſ 1. februarim 1910. g. rakstiski pasinot, kurâs weetàs wislabaki minetee kopmehginajumu zentri buhtu eerihkojami; pehz eewahktam sinam tad swehtku komiteja issludinàs laikrakstòs zentrus, kuros notures koru kopmehginajumus.

Bes tam swehtku komiteja pasino, ka swehtku notis pilnigi nobrukatas un wiseem swehtku koreem issuhtitas. Ja kahds koris wehl notis nebuhtu sanehmis, tad luhdſ par to pasinot swehtku komitejai, kura tad korim istruhkstoschàs notis peesuhtis.

V. wisp. Latw. dseesmu swehtku komitejas wahrdà:

Rigâ, 24. dez. 1900.

Preekschneeks: F. Grosswalds.

Rakstwedis: A. Straussmans.

Leela wehtra

22. dezembrî plosijusees pa wisu muhsu dsimteni, sahkot no Rigas apkaimes lihdſ pat Leepajai reti peeredseta wehtra, kura wisapkahrt nodarijusi leelus saudejumus un posta darbus. — Daudsam ehkam jumti noplehsti waj aisnesti tahlu projam; wezakas ehkas pat apgahstas; meschos un dahrsos koki no sakneem isgahsti. — Sewischki leelus saudejumus wehtra nodarijusi ari Rigas ostâ, par ko weetejee laikraksti starp zitu sino schahdi: Ostâ nogrimuschi wairaki ploschkoti, kas bija peekrauti pa leelakai daļai ar kokeem un zitu masak wehrtigu materialu. Weena daļa ploschkotu tika norauta no peestiprinajumeem un ar tahdu sparu usgruhsti sweedru twaikonim „Gert", ka weens ploschkots uſ weetas tika sadragats drupàs un ari kahds otrs uo dabutà treezeena netahku no kuga nogrima. Weeteju kugu lahdeschanas peestahtne stipri apskahdeta un wairakàs weetàs krasti isskaloti un ostas isbuhwe ispostita. — Kihscheserâ sadsihts milsums daschadu koka materialu, kà: balki, brusas, slihperi un t. t. Daudsi no teem padsihti sem ledus un buhs gruhti rokâ dabujami. Koku tirgotajam Dombrowskam ween isklaideti kahdi 4000 balki. Uſ Mihlgrahwi aissuhtiti leelaki pulzini strahdneeku, kas stahjuschees pee koku sakahrtoschanas un schkiroschanas darbeem. — Rigâ, gar krasteem un pee kugeem nogrimuschi, daudsi ploschkoti un leellaiwas, tà ka ari tee bija pilnigi eesprostoti un newareja ne pakustet, nedſ ari atstaht sawas weetas. Masàs laiwinas isnihzinatas leelos apmehros. — Pee Kundsinu salas ispostita un aisskalota Augsburga twaikonischu peestahtne. — Daugawas grihwa bija wahrda pilnâ nosihmê pilnigi appluhdinata un pa eelam braukaja ar laiwinam. Daudsàs semakàs weetàs bija pahrpilditi dsihwokli un pagrabi ar uhdeni. Tad uhdens sahka pamasam atkrist, atstahdams uſ krasteem ledus blahkus un ismehtatos kokus. — Par zilweku glahbschanu uſ uhdens bija jau pee laika gahdats, tà ka tad ari, Deewam teikts, ar zilwekeem naw nekahda nelaime notikusi.

Peterburga. Balwa. Karpowa slepkawas apzeetinatajam, polizijas kahrtibneekam Pakejewam uſ pilsehtas preekschneeka rihkojumu ismaksati 300 r. Bes tam galejee labee walsts domneeki wehl sametuschi 90 r.

— Senators Garins wisàs bankàs eewahzis sinas par skaidras naudas sumam un nekustama ihpaschuma leelumu, kas peeder intendanteem, kuri teek nodoti teesai. Pee ziwilprasibam pret intendanteem wehrâ nemschot tikai pehdejos 5—6 gadus. Polizija isdarijusi daudsu fabriku noliktawu telpu apskatischanu. Tur atrasti audekli, kuri apsihmeti ar krona sehgeli. Peterburgas intendanturas noliktawas usraugs, Korsischa, apzeetinats, jo winu apwaino, ka apgahdatajam Rubachinam pahrdewis 500 saldatu mehtelus. Apzeetinatais nowests uſ hauptwakti. Tai paschâ laikâ apzeetinati ari 2 ziti eerehdni.

„Pet. Ztg."

— Drama teesas sahlê. Teesu palata nupat isteesajuse no „25" prahwas isdalito apsuhdsibu pret Eischeniju Baranowu par peederibu pee sozialrewoluzionaru partijas. Isdarot kratischanu pee Baranowas bija atrasta nelegala literatura un bumbas. Wisu to winai esot peenesis klaht kahds winai pasihstams students. Pee „25" prahwas isteesaschanas Baranowa bija aisbehguse un tikai nesen atpakaļ labprahtigi eerados pee teesas prokurora ar masu behrnu uſ rokam, sawas wezàs mahtes pawadibâ. Palata Baranowu noteesajuse uſ 4 gadeem pee spaidu darbeem, atnemot winai wisas teesibas. Apsuhdsetâ mahte pee spreeduma pasludinaschanas histeriskâ lehkmê waimanajuse, saukdama, ka wina pate esot speeduse meitu usdotees teesai, jo zerejuse uſ apschehloschanu. Winas meita esot noteesata — newainiga.

Somija. Somijas generalgubernators peesuhtijis gubernatoreem zirkularu, kurâ aisrahdits, ka gubernatori sawôs sinojumôs pilnigi noklusejot koti eewehrojamas parahdibas sabiedriskâ dsihwê, kà, par peem., politisku partiju, daschadu saweenibu un beedribu sapulzes nu winu lehmumus. Schìs parahdibas turpmak wajagot pilnigaki eewehrot. Par ihsti eewehrojameem gadijumeem japasinojot bes kaweschonàs.

Wilna. Lihdſ pamatam nodega Peterburgas priwattirdsneezibas bankas nodaļa un Salkinda mahja. Naudu un dokumentus isglahba.

Minska. Sche slehgta Poku beedriba „Oswjata" ar wisàm saru nodaļam.

Kokanda. Leels ugunsgrehks. Sche 20. dez., plkst. 2 rihtâ weetejâ basarâ iszehlàs ugunsgrehks. Basars nodega. Saudejumi wairak kà 1,000,000 r. leeli.

Usmanibu!

Konkurenzei naw isdewees atsihtos labakos papirosus

Riga

10 gab. 6 kap., 25 gab. 15 kap.

ar etiketu pakaldarinajumeem pihpotaju kungus maldinat. Nupat wina mehgina ar formata weenlihdsibu maldinat. Wiss zits war tikt pakaldarinats, bet ne kwalitate

manai spezialmarkai

„RIGA"

tapehz

usmanibu!

Ihsti tikai no fabrikas **A. S. Maikapar.**

Widseme.

Riga. V. Wispahrejo Latweeschu dseesmu swehtku ehkas leetà. Swehtku komiteja sawà 22. dezembra sehdê atsina, ka swehtku ehka ar ne daudſ pahrgrosijumeem zeksma pehz architekta E. Poles isstrahdatà un ar pirmo godalgu godalgotà plana. Ta ir aprehkinata uſ 14,358 sehdweetam un 2500 stahwweetam, tà tad preeksch apm. 17,000 zilweku leelas publikas; ja nu wehl eewehro, ka dseedataju skaits buhs ap 4000 leels, tad swehtku ehkai jabuht tahdai, ka tanî war faeet ap 20,000 zilweku. Komiteja nolehma, ussahkt ar architektu Poli sarunas par buhwes plana papildinaschnu un buhwes wadibas usnemschanu, lai drihsumâ waretu stahtees pee darba.

— Plaukumu tifs. Pehdejâ laikâ plaukumu tifs Rigâ, kà „R. Z." sino, sahzis peenemt draudoschus apmehrus. Schàs slimibas upuru skaits patstahwigi peeaug. Rigas pilsehtas slimnizâ patlaban atrodas kahdi 75 plankumu tifa slimneeki.

— Reebigs skats. „Ds. W." raksta: Sestdeen, 12. dezembrî eerados Romanowa eelâ Nr. 25, Jaunâ Teatra lokala telpàs, kahds uniwersitates studenta tehrpâ gehrbees wihreetis nababsigas seewinas pawadibâ. Abi apsehdàs pee galdina. No sarunam wareja redset, ka nababsigâ seewina ir minetà wihreescha mahte. Dehls ar waru gribeja dsert, bet mahte to tureja zeet, luhgdama, lai nahkot uſ mahju. Redsedams, ka buhs gruhti tikt no mahtes wakâ, dehls gruhda tai roku sem deguna, sazidams: „butscho man roku, tad eeschu!" Beidsot, kad mahte ari sahka tam roku butschot, tas apmeerinajàs. Tomehr wehlak nenozeetàs un, atkal pee stoikas peegahjis, sauza: „Servi" (wehrgs)! Apkohrt nirgajàs pusaugusschee skolneeki un ziti studenti. „O tempora, o mores!"

Ropaschi. Apzeetinaschana. Sche 18. dez. tika apzeetinats weetejais semneeks Peters Tschakurs, kursch pret 1000 r. leelu salogu bij islaists swabadibâ. Winu apwaino par peedalischanos pee 1905. g. nemeereem.

No Kastranes. Weens no turigakeem gruntneekeem pahrgahjis pareistizibâ, lai tà iswairitos no kalposchanas preeksch draudses skolas buhwes un mahzitajmuischas graudneeku mahju zelschanas. Behrnu winam naw. Ta weza leeta: teesibas mehs gribam, bet peenahkumus lai pilda ziti. „R. R"

Kurseme.

Leepaja. Noslehpumains gadijums. 10. dezembrî ap pulkst. 10 no rihta zeetolschna schandarmu apakschofizeers pamanija treschâ fortâ kahdu zilweku, kursch bija gehrbees wasaras uswalkâ un ar aissaini rokâ skrehja no pilsehtas pa lauku gar dselszeka sleedem. Uſ apakschofizeera apsaukumu nepasihstamais sahka skreet wehl ahtrak un pagreesàs uſ labâ spahrna reduta pusi. Schandarmam pakaldsenotees, behglis pahrskrehja pahr apzeetinajuma grahwi, kur winu apsauza sargsaldats. Nepasihstamais tomehr skrehja tahlak pa apzeetinajumu ledu. Tad saldats isschahwa par brihdinajumu gaisâ, bet, redsedams, ka minetais zilweks tam nepeegreesch nekahdas eewehribas, schahwa otreis uſ skrehjeju, kuru nahwigi trahpija. Noschautâ personiba naw issinata. Pehz isskata winsch peeder pee strahdneeku aprindam un wina aissaini atrada weku, 5 mahrzinas maises un zitas leetas.

Pehz jaunakàm sinam noschautais israhdijees par garâ wahju Aisputes pilsoni Frizi Medenu, kursch bija atbrauzis no Narwas. Lihki isdewa Leepajâ dsihwojoscheem radeem.

No Lihwana (Dwinskas apr.). Kopsch 1905. gada, kad Inflantijas Latweescheem tika atwehleta daudſ plaschaka Latweeschu walodas leetoschana un tà ari wispahriga isglihtiba jau labi manami pazehlusees. No tam ween ir redsams, ka laikraksti tagad top pulka leelakâ skaitâ lasiti. Ir sastahdijees ari dseedataju koris ar apmehram 40 dseedatajeem. Schis koris kopigi ar daschem mahkslineekeem iſ ahreenes par Seemassweht̃keem sarihko konzertu, kura programa ir koti plascha.

P. Kr.

Leel-Abgulde (Dobeles apr.). Meschu aissardsibas komiteja aisleedsa grafeenei Kankrinai peederoschâ Leel-Abguldes meschu iszirschanu uſ 5 gadeem waj ari lihdſ leetderigi isstrahdata meschkopibas projekta apstiprinajschanai. Komiteja atradusi, ka meschu iszirschana grafeenes muischâ peenehmusi postoschu raksturu.

No Embutes. Schejeenes mahzitajs Lundberga kgs un wina laulata draudsene 12. dez. noswineja sudraba kahsas. Gadu atpakaļ schai paschâ laikâ muhsu mahzitaja kgs swineja 25 gadu amata swehtkus. „R. A."

Nihza. No 19. lihdſ 23. dezembrim sche plosijàs leela seemeļ wakar wehtra, kura leelâ mehrâ peedsina uhdeni no juhras Leepajas eserâ. Uhdens tà bijâ pazehlees, ka daudseem pat dsihwojamàs mahjàs gahja eekschâ. Uſ plawam mirkst seena kaudses dascheem uhdenî. Zitus gadus wareja seenu pirms seemas swehtkeem sawest mahjàs, bet schogad pastahwot siltai seemai, naw bijis eespehjams. Nimo—

No Tigus pagasta, pee Kuldigas. Mihlestibas tragikomedija. Schejeenes B. mahjàs, dserot labibas kulschanas laikâ leelu dsihru, apdsehruschees ir puischi, ir meitas. Mahju puisis Ernestinsch apgulees ar kalponi Annu sem weena kaschoka. To eeraudsijuse otra meita — Greetina, kura domajusès, ka winai leelakas teesibas uſ Ernestinu, un tadehl neko daudſ neapdomadamàs eekehrusès Annai matôs un rahwuse to no Ernestina nost un iſ gultas ahrâ, saukdama: „Es winu mihleju jau, kad nebiju wehl eesswehtita, un tu domâ issaukt muhsu mihlestibu! nekad, nekad nepeelaidischu! Ernestinsch ir mans un Deewa un zita neweena! Lai ari wiss man sustu un lai ari beesin kahds krusts man buhtu janes, bet Ernestinsch man nedrihkst sust!" Tomehr otra meita nepadewusès, un tà starp abàm iszehlusès

nikna pluhkschanàs un iskauschanàs: isplehfuschas weena otrai matus, sadausijuschas silas azis, saskrahpejuschas gihmjus, rokas un kahju stilbus: deesin kà wehl abu greissirdigo un mihlestibas un alkohola reibumà eekarfuscho zeema skaistuku kautinsch buhtu beidsees, ja talzineeki nebuhtu metuschees starpà un pretineezes isschkiruschi, kas tomehr nenahzees weegli. Kaiminu puhtschlotajàm un wahrdotajam tagad pilnas rokas darba, plehsumus un kodumus, kneebumus un situmus dseedinot. Ne masak darba ari kahrschu lizejàm un zitàm paregem, sihlejot abàm pretineezem, kura no tàm Ernestinu dabùs. (R. A.)

No Kasdangas. Schejeenes muischà usteikts uf nahkoschu gadu wiseem weetejeem, t. i. Latweeschu deputatas kalpeem un winu weetàs salihgti un pa dakai jau atwesti uf schejeeni Wahzu kolonisti. Latweeschi weenigi wehl patureti par semes kalpeem, tadehk ka kolonisti neprot un nespehj semi tik peeteekoschi apstrahdat un apkopt, ka paschi waretu sew maisi isaudsinat un pahrriku sagahdat. Tapat ari usteikts wiseem Latweeschu deputates kalpeem pee Kasdangas peederigajà Zildu muischà un Walatu pusmuischà. No gahjejeem un saimes wisà milsigajà Kasdangas muischà pehz Jurgeem teek patureti wehl tikai diwi zilweki — dahrsneeks un wagaris.

Schejeenes saimneeki Sogis, Pehpis un Alokfis, kurus apzeetinaja 20. janwarî un kuri lihds schim sehdeja Lecpajas zeetumà, schinîs deenàs aissuhtiti uf Rigu, kur laikam tiks nu teesati. (R. A.)

No Sehmes. Nekad muhsu apkaimê nawa peedsihwotas sahdsibas tik plaschos apmehros, kà schoruden: wehl pirkam, besfneega laikam pastahwot nepilnàs tschetràs nedelàs tika isdaritas kahdas 10 eelauschanàs sahdsibas un sahdsibas mehginajumi. Wiswairak sagtas drehbes un gala. Usnahza fneegs, kur pehdu dsihschana weeglaka, un nu uselpojàm drustu weeglak, domajàm, ka nu pate daba aprobeschojuse garnadschu rihzibu. Bet muhsu zeribam pahrwilka strihpu schinîs deenàs isdaritàs sahdsibas: weenà un tajà paschà naktî issagti is Birsules muischas kehka daschadi kehka peederumi, is Kaiwas muischas pagraba — gala par 80 rubkeem, tad no Laugalu un Nowadneeku mahju klehtim wairak maisi miltu un zitas leetas. Weetejee eedsihwotaji zaur to tà eebaiditi, ka pa naktim neisdsehsch uguni un fargà sawas mahjas. (R. A.)

No Jelgawas.

Jauna skola. „Latweeschu Laukfaimneeku Ekonomisklàs Sabeedribas skola preetsch sehneem un meitenem" nahkamà gadà tiks teitan atwehrta Katoku eelà № 44, Jelgawas Laukfaimneezibas Beedribas namà. Skolas mehrkis — kà is prospekta redsams — sagatawot teoretiski un praktiski isglihtotus laukfaimneekus. Skolas kurss lihdsinajees widejo semkopibas skolu kursam ar paplaschinatu praksi. Mahzibas laiks tojà buhschot seschgadigs, pee kam pirmàs tschetras wispahrisglihtojoschas klases atradischotees tèpat, augschminetàs Beedribas telpàs un diwas augstakàs — spezialàs, tà nosauktee „Augstakee Semkopibas kursi" atradischotees uf laukeem leelakà saimneezibà „Lustes muischà (Friedrichslust), kura buhschot apgahdata ar wiseem wajadsigeem mahzibas lihdsekleem. —e—

Jaunajai beedribai „Latweeschu Sawstarpigai Dsihwibas apdrischinaschanas Beedribas" statuti un polisu nosazijumi no eetschleetu ministrijas jau apstiprinati un beedriba stahjusès jau darbà. Tuwakas sinas un nosazijumus par beedribas darbibu pasneedsj beedribas dibinatoji: J. Bisseneeks, Katoku eelà № 46, agronoms J. Brasda, nama ihpaschneeks P. Kundsinsch, nama ihpaschneeks O. Kukzelis, nama ihpaschneeks cand. rer. merc. W. Wihtols, mahzitajs J. Reinhards, nama ihpaschneeks Dr. P. Strautsels, sw. ordw. K. Pauluks, fabrikants-agronoms A. Frischmans, muischas ihpaschneeks Dr. E. Dsinters un nama ihpaschneeks D. Kahnbergs un K. Graudinsch. —e—

Jelgawas Palihdsibas Beedriba, kà dsirdams, nolehmusi schoreen parasto behrnu egliti, kà ari wezà gada pawadischanu un jaungada sagaidischanu sarihkot Wahzu Amatneezibas Beedribas telpàs, Palejas eelà. —.—

Schejeenes Wahzu beedribas „Deutscher Verein" weetejà nodaka nodomajusi teitan nodibinat pehz Rigas parauga amatneeku mazzeku potwerksmi ar wairak nodakam. Tamlihdsigu patwerksmi deretu nodibinat ari schejeenes Latweescheem. —.—

Rosoditas. Treschdeen, 23. dezembrî weetejais meerteesnesis nosodija ar 10—15 rubkeem naudas soda waj 3 deenam arestà schejeenes prostituetàs seemeetes Mariju T., Emiliju A. un Dori G. par to, ka noteiktàs stundàs naw eeraduschàs pee ahrsta ismekleschanas dehl. —.—

Aplaupits. Pagahjuschà treschdeenà 23. dezembra wakarà weetejà polizejà kahdà sprostà tika eeweetoti trihs peedzehruschees wihreeschi, lai tur isguletu wisà meerà sawu eeskarbumu. Otrà rihtà tos is sprosta islaischot, weens no teem, Janis G. paskaidroja, ka wina beedri W. un J. tam ar waru atnehmuschi westi un sekes, ko pee sewim paglabajuschi. Pehdejos turpat noklauschinot, tee par wainigeem neatsinàs, pee kam tika isdarita pakalmekleschana. Abus wainigos izgehrbjot, beidsot pee W. atroda minetos preetschmetus, pee kam sekes bija uswilzis kahjàs un westi apgehrbis sem kretla uf plikas meesas. Preetschmeti tika tam atnemti un atdoti ihpaschneekam. Par potwaribu tika usnemts protokols un wainigais tiks saukts pee likumigas atbildibas. —.—

Issuhtita uf mahjam. Pirmdeen 21. dezembrî schejeenes polizija aissuhtija pa etapu uf mahjam — uf sawu peederibas weetu Huksti kahdu jaunu seeweetii N., kas teitam klejoja pa eelam bes noteikta darba un dsihwokla, un pa starpam ari peekopuse netiklibu ar apakschkareiwjeem. —.—

Leelà wehtra, kas pagahjuschà nedelà plosijàs schejeenes pilsehtà un apkahrtnê nodarijusi wairak weetàs eewehrojamus saudejumus, iskodsibama wairak koka seena schkuhnus, kà ari noraudama wairak nameem skurstenus un apgahsdama daschas sehtas. Tamlihdsigi sinojumi dsirdami ari no apkahrtejeem pagasteem, kà Wirzawas, Sesawas, Swehtes un ziteem, kur wairak desmitu lauka schkuhnu sabojati. —.—

Sahdsiba. Maisneeka Sieslaka strahdneeks E. F. sinoja polizijà, ka wina dsihwokli is aissaina tam issagts naudas maks ar 7 rlb. 85 kap. un 3 selta gredseneem. Aisdomas kriht uf kahdu wina pasinu, kas tika nemts ismekleschanà. —.—

Basnizas sinas.

Deewkalposchana Sw. Annas basnizà: Jaungada deenà, peektdeen 1. janwarî pulksten 10 no rihta mahz. Fr. Bernewitzs. Swehtdeen, 3 janwarî pulkst. 10 no rihta generalsuperintendents A Bernewitzs. Kristiti: Juris Wilks Putel, Anette Milda Lahz, Jahnis Teller, Hermine Margarete Milda Kasparinski, Ottilija Anna Gutman, Jehkabs Oswalds Melbarsds, Jahnis Grablowskis, Lilli Amalie Munderzeem, Lisette Antonie Feldman, Johanns Otto Gerstenbergs. Miruschi: Trihne Bite 62 g.

Dahwanu eenahzis: Seemas sw. wakaru basnizas kora wajadsibam 1 rub. 72 kap. Pirmôs Seemas sw. ehrgelem 8 rub. 60 kap.

Deewkalposchana Jelgawas pilsehtas draudses Nikolaja basnizà: Wezu gadu iswadot, zeturtdeeen, 31. dezembrî, plkst. 6 wakarà pee egliites. Jauna gada deenà pulkst. 1/210 no rihta mahz. Reinhards. Swehtdeen, 3. janw., pulkst. 1/210 no rihta, mahz. Reinhards. Pehzpusdeenas deewkalposchana pulkst. 5 pehz pusdeenas cand. theol. Irbe.

Ussaukti: Nikolajs Julijs Zaune ar Annu Muhrneeks, Stefans Kalninsch ar Johannu Lihseti Platais, Johans Eduards Rijkurs ar Antoniju Biteneek. Miruschi: Anlihse Jurschewski 78 g., Emilija Anderson 40 g., Ella Hermine Jatschewitz 1 g. 4 m., Janis Kalwite 71 g., Schanis Steins 75 g., Krischjahns Breschinskis 58 g., Janis Selts 53, Janis Pikels 72 g., Karline Wilert 76 g. w.

Wisjaunakàs sinas.

Tambowà, 23. dezembrî Borisoglebskas aprinkî wehlu wakarà 6 apbrunojuschees zilweki eebruka Mosowas klosterî, eewainoja mantas pahrsini un nolaupija 300 rbl.

Jekaterinoslawà, 23. dezembrî. Naktî pee Berdjanskas-Trojanas stazijas dselsszeła wilzeenà 3 laupitaji nolaupija kahdam pasascheerim 62 rbl. un pehz tam islehza no wilzeena un aisbehga.

Ufà, 23. dez. 300 semneeki panahza pee Sergejewnas zeema 3 Baschkirus, kuri bij nosaguschi daschas semneeku leetas, un neschehligi tos sasita. Diwi no eewainojumeem nomira; treschs aisweda uf slimnizu.

Frederikshaldê (Norwegijà), 5. janwarî. Kahda Norwegu twaikona maschinists nomira ar koleeru. Twaikonis atnahza no Rigas.

Pekinà, 5. janwarî. Waldiba pawehlejusi Setschuanas administrazijai pahrsinat Kineeschu skolas Tibetà un nodibinat jaunas skolas wisôs Tibetas apwidôs.

Wehstules un atbildes.

G. T. — J. Weegli gan protams, ka sinamais atgahdinajums plaschakai publikai, lai ta nesamaina „Latweeschu Awises" ar „Jaunajàm Latw. Awisem", pehdejàm koti nepatihkams un ka tàs tapehz, lai gan neweiklà kahrtà, mehgina, tà sakot, schkehpu atgreest otradi, — Tomehr tahds atgahdinajums bija pilnigi weetà un wajadsigs, jo „Jauno Latw. Awischu" waditajs un wina daschadee agenti no pascha jaunà usnehmuma sahkuma zauru augoschu gadu, kà tas mums no daudseem gadijumeem droschi sinams, peekopuschi pret tahlak stahwoscheem un nesinatajeem scho schaubigo mistifikazijas (maldinaschanas) politiku, tà pee awischu pastelleschanas, kà ari pee sludinajumu wahkschanas. Itin dabigi jau gan ir, ka jaunam pasahkumam, par kura pastahweschanu naw nekahdas sewischkas droschibas, war nahkt tikai par labu, ka to notura par awisi waj par tàs turpinajumu, kura tepat jau pastahwejusi weselu gadu simteni un eegususi ustizibu un zeenibu neween paschà Latweeschu tautà, bet ari tahlu ahrpus tàs, — bet ka tahda rihziba buhtu sewischki jauka un godiga, to gan ari neweens labpraht negribès apgalwot. — Tapehz wehl reisi: „Nesamaineet „Latweeschu Awises" ar „Jaunajàm Latweeschu Awisem"!"

N. Z. — R. Dsejoki — kà pirmee mehginajumi — pa leelai dakai it labi izdewuschees, kaut gan formas sinà teem wehl peemiht daschi truhkumi. Ar laiku tos isleetosim. Daudz sekmes tahlak zenschotees!

pm. jun. — R Paldees par suhtijumu! Raksts par Latweeschu „Walhallu" sewischki derigs. — Nemineto autora wahrdu Juhs mums gan neslehpsat, jo pateesibà mums tas jasina.

G. M. — St. Jums un wiseem ziteem saweem tschaklajeem lihdsstrahdneekeem-sinotajeem labpraht ari uf preetschu peesuhtisim brihwelsemplaru. Ar teem netschaklojeem, protams, leela stahw sawadak.

Isdew. un redaktors: Latw. Dr. Beedr. tagadejais presidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **M. Purinsch** (Purinu Klaws).

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawà.

Jelgawas Amatneezibas Beedrib. sahlê
weza gada wakarà 31. dezembrî 1909. g.
Jelg. Palihds. Beedr. beedr. un winu behrneem

Seemasswehtku eglite.

Dseedàs jaukts koris dirigenta Wentmaleescha kga wadibà.
Pehz tam behrnu apdahwinaschana, laimes galdinsch, behrnu ispreezas, rotalas, dejas un dsihwoschas bildes.
Eeeja par brihwu; peedalitees war **tikai beedri** un winu behrni, usrahdot beedru kartes.
Sahkums plkst. 5 pehz pusd. Pehz tam plkst. 9 wakarà:

Weza gada pawadischana un jauna gada sagaidischana

ar dseesmam, teatra israhdi un deju.
Wispahreja apsweizinaschanàs jaunà gadà.

Deja.

Spehlès J Medna kga orkestris.
Eeejas maksa (eer. l. nod.): beedreem à 40 kap., nebeedreem à 70 k.
Beigas pulksten 2 no rihta.
Preekschneeziba.

Dr. Levitas, Jelgawa, Gera eelà 1
prakt. un seeweeschu ahrsts, ari pa lihdsetajs pee dsemd.
Runajams no 9—11 un no 4—6.

Pee Jelgawas schosejas — Schauku-Taurogas balà (Kaunas gub., Rosijenskas apr.) no 1. janwara 1910. g. **atdod uf renti**
dsihwojamo ehku
lihds ar schkuhni un apmehram 1 desetinu semes. (Ja wehlàs, war ari wairak.) Ehka koti noderiga preeksch kroga, eebrauzamàs mahjas jeb kolonialpretschu pahrdotawas. — Tuwakas sinas Jelgawà, Rahtuscha eelà № 3, pee Iwanowitsch, no pulksten 1—4 deenu.

Mag. J. Hertela
apteek. pretschu pahrdotawa
Jelgawà, Pasta eelà № 13,
peedahwà wisadas laukfaimneezibà, dahrskopibà un mahjfaimneezibà wajadsigas **apteekas prezes.** — **Logu ruhtis** wisadôs leelumôs. — **Ekas** un **wilnas krahsas, seepju sahli** un **klorkalki. Parfimerijas,** eeksch- un ahrsemes patentetas **sahles** un **mineraluhdenus.**
Gumijas prezes.

Rentneeks
uf 12 gadeem wajadsigs Leel-Salwas Mitschun Stager mahj. ar 212 puhrw. semes. Apskatit turpat, salihgt Jelgawà pee **adw. Stagera** kga, Pasta eelà № 12.

Jauns!
Gluschi nekaitigas tschaulites ar hawanna wati
„Latwija"
no A. Jaunsema, Rigà,
sanehma un peedahwà
S. J. Laserfona
tabakas pahrdotawa,
Jelgawà,
Katoku eelà Nr. 11,
jaunbuhwetà Latw. Beedr. namà.

A. N.
Bogdanowa
tabakas fabrik. noliktawa
Jelgawà, Katoku eelà № 12, eewehlè wislabakàs papirosu tschaulites (hilses) is pascha auto-mech. fabrikas
„Sankt Gotthard",
starp tàm: koka kastitès par 500 un 250 gab., kà ari **Berlines** 100 gab. ar labu munstiki katrà kastitè un „Zarskija" ar glihtu walsts ehrgli.
Smarschiga tabaka: **Halis** 1/4 ℔ 40 kap., 1/8 ℔ 20 kap. **Maikapara** spezial-tabaka: **Swesda** № 40, № 30 un № 10 nepahrspehjama labuma. Papirosi: wisas wairak peeprasitas sortes par lehtàm zenàm.
NB. Atkalpahrdewejeem wislabakà eepirkschanas weeta.
Papirosus jau no 195 k. 1000 un **zigarus** no 8. r. 1000 sahkot.

Ar 1910. gadu ussahk sawu festo gada gahjumu weenigais ewangeliuma Lutera draudschu **garigais laikraksts**

Ewangeliuma Gaisma.

„Ewangeliuma Gaisma" katrà numurà fneegs garigu apzerejumu, kà ari rakstus par religiju, etiku un pedagogiju. **„Ew. Gaisma"** sewischki wehribu peegreesis basnizas un skolas jautajumeem un nesis sinas is draudschu garigàs dsihwes un misiones, stahstus un dseesmas. Katrà numurà buhs sewischks peelikums ar sinam par deewkalposchanam Rigà un Jelgawà, par ussaukteem un miruscheem. Bes tam nahk gadà lihds 6 misiones peelikumi ar wirsrakstu **„Misiones balsis"**, redigeti no Gaujenes mahzitaja H. Adolphi. Laikraksts zentisees apgaismot un aisstahwet kristigo pasaules usskatu, rahdit wina droscho un stipro pamatu dsihwes wehtràs un kahrdinaschanàs, palihdses tikt pee apsinigas, dsihwas tizibas un pee pahrleezibas, ka pateesa tiziba un ihsta sinatne ari muhsu laikôs ir saweenojama ka daschadi stari no muhschigàs gaismas. Pee scha swehtigà darba aizinam talkà draudschu mahzitajus, skolotajus un wisus, kam ruhp draudschu labklahjiba, derigus rakstus peesuhtot un laikrakstu isplatot. Sewischki eeteicams buhtu **„Ew. G."** suhtit kà mihtu sweizinajumu is dsimtenes swescumà dsihwojoscheem peederigeem waj kara deenestà stahwoscheem saldateem par tizibas apstiprinaschanu un par leezibu, ka stahwam weenà garà un zihnamees weenà prahtà. Redakzijai nodomati raksti suhtami uf schahdu adresi: **mahzitajam J. Ehrmanim,** Krimuldà, ир. Зегевольдъ, **„Ew. Gaismas"** nodalu: **„Is dsihwes straumes"** wada muhsu tautà labi pasihstamais rakstneeks **Apsischu Jehkabs.**
Ekspedizija atrodàs **Jelgawà, Landsberga kga weikalà, Katoku eelà № 7.**
Abonet war ari pee draudschu mahzitajeem, skolotajeem un grahmatu tirgotajeem. Aboneschanas maksa par gadu **tikai 2 rubli,** par pusgadu **1** rubli, par zeturksni **50** kap. Numurs maksà 5 kap. Sludinajumi maksà 10 kap. par rindinu.
Isdeweji-redaktori: **J. Ehrmans.**
T. Grünbergs.

Peenemu

ahdas, puhschla un **weneriskus slimneekus** sawâ **priwatklinikâ** Rigâ, Terbatas eelâ № 7, no pulksten 11—1 un 4—6. Otrdeenâs un peektdeenâs no 7—8 wakarâ. Swehtdeenâs no 9—11 pr. pusd.

Dr. J. Krauksts.

Homeopatisks un seeweeschu ahrsts, kirurgs

Dr. med. Th. Rolssen,

Rigâ, Leelâ Smilschu eelâ № 29, 1 trepi. **Telefons 3173.**
Runas stundas: no pulkst 9½—12 pr. pusdeen. Masturigeem: otrdeenâs un peektdeenâs.

Slimneekus:
kaunuma, sliktu (sifilis) slimibu, eekschejâs, reimatisma un matu iskr. peenem ikdeenas no 9—1 un 5—8 wak. Zaurskatischana ar elektrizit.

Dr. Wilh. Löwenberg,
Rigâ, leelâ Jaun-eelâ № 24, netahku no Daugaw. tirg.

Peenemu **ahdas, dsimuma, puhschla** un **sifilisa** slimneekus no 9—1 pr. pusd. un no 6—½9 wak. **Dabmas** un **behrnus** no 5—6 w. Zaurskatischana ar elektrizitati.

Dr. J. Machtus,
Marstal-eelâ 8, tuw. pee Grehz.eel.

Sobu slimneekus
peenemu un isgatawoju **mahksligus sobus** katru deenu no 9—1 un no 3—6, pa swehtdeenam un swehtku deenam no 10—1.

Dentists Paul Löwensohn,
Jelgawâ, Katolu eelâ № 4.

Dsiwojoju tagad
Leelajâ eelâ № 1,
Japhè kga namâ.

Peenemu sobu slimneekus, kâ ari isgatawoju mahksligus sobus katru deenu no plkst. 9—1 un no 3—6.

J. Aron.

Peenemu sobu slimneekus ikdeenas no plkst. 9½ 1 un 4—6. **Spezialitate: eeleet mahksligus sobuk, porzelana kombas** un **iswelk sobus gluschi bez sahpêm. Lauzeneekeem eewehrojami paseminatas zenas.**

Jelg. Leelajâ eelâ № 6,
Gutman-Rathaus.

Saimneezibas skola

jaunawam, kuras wehlâs labi un lehti wahrischanas mahkslu eemahzitees:

1) kâ: kreewu un wahzu ehdeenu pagatawischanu, wisadu zepumu, maises, pihragu, pastetu, tortu, kuhku un kafijas zepumu zepschanu. 2) Saftes un schelè eewahrischanu, desu fabrizeschanu, galas eedalischanu un sasahlischanu, wisadu dsehreenu darinaschanu, kâ ari galda klahschanu un dekoreschanu, kas katrai saimneezei nepeezeeschami jasin.

Skolneezes peenem katrâ laikâ.

Kursu ilgums: 6 nedelas, 3 mehneschi, ½ gads. Uz wehleschanos usnem pilnâ pansijâ. Kursu beigusham uz wehleschanos ari weetu apgahdâ. Kursi turpinasees wisu wasaru.
Mans priwatsimneezibas instituts un pansija pastahw jau 29 gad.

Ch. Kunsik, saimneezibas skola un pansija,
Rigâ, Tronamantneeka bulwarî № 6, ceeja no Reimera eelas № 1, dz. 22.

Pagodinos paziņot, ka sawu

Pulksteņu magasinu

no Skrihweru eelas № 14 esmu pahrzehlis

uz Palejas eelu № 2a

un peedahwaju eewehrojami paleelinatu

Seenas un kabatas pulksteņu krahjumu.

Pateikdams par lihdz schim tik leelâ mehrâ dahwato ustizibu, luhdzu to ari uz preekschu usturet.

Alekfander Glühmann,
Jelgawâ, Palejas eelâ № 2a.

Jelgawas Laukfaimn. Beedribas

Krahschanas-Aisdosch. Sabeedriba,

Jelgawâ, Katolu eelâ № 44, Jelgawas Laukfaimneezibas Beedribas namâ. Telefons 62.)

30. nowembrî 1909. g.:

Bilanze swahrstâs ap 2.982,339 rub. 16 kap. Beedribas droschibas kapitali 222,226 rub. 16 kap. un 1898 beedru garantija.

Maksâ par noguldijumeem 3—6%.
Nem par aisdewumeem 6½—8%.
Kantors atwehrts darbdeenâs no pulksten 10—2.
Aisnehmumu peeprasijumus isspreesch pirmdeenâs u. zeturtdeenâs.

Noguldijumus peenem un ismaksâ katru darbdeenu. Tos war ari pa pasti eesuhtit (Митава, Ссудо-сберег. Товариществу Митавскаго Сельско-Хозяйственнаго Общества). Sabeedriba uz wehleschanos noguldijumus pa pasti issuhtot atmaksâ un tâpat issuhta ari noguldijumu prozentes.

Walde: mahju ihpaschneeki agronoms **J. Bissenieks,** agronoms **J. Brasda** un **D. Kahnbergs.**

Jelgawas Namneeku

Krahj-Aisdewu Sabeedriba.

Jelgawâ, Katolu eelâ № 19, telefons № 688.

I. **Sabeedriba peenem noguldijumus no 50 kap. fahkot un maksâ par noguldijumeem schahdus prozentus:**
1) **Uz nenoteikta laika** . . . . . **6%** gadâ.
Prozentus aprehkina no noguldischanas deenas par pilneem mehn.
2) **Uz augtu-augteem** . . . . . **5%** „
3) **Par krahj-noguldijumeem maksâ 5% gadâ, rehkinot no katra nahkoscha mehnescha 1. deenas; pee aprehkina eewehro tikai pilnus mehneschus.**
4) **Par tekoscheem noguldijumeem maksâ 4% gadâ, skaitot no noguldij. deen.**

II. **Sabeedriba nem par aisdewumeem eepreeksch:**
a) **pret paschas Sabeedribas noguldijuma grahmatinam, Walsts un no Waldibas garanteteem % % papireem** . . . . . **6½%** gadâ.
b) **pret I. schkiras obligazijam** . . . . . **7%** „
c) „ **II.** „ „ **un zitam droschibam** . . . . . **7½%** „
d) **pret galweneekeem un personigu droschibu** . . . . . **8%** „

Sabeedribas darba laiks no pulksten 11—2 pehz pusdeenas, isnemot nedelas swehtdeenas un walsts swehtkus. Aisdewumu peeprasijumus, kuri lihdz Waldes sehdes deenai pulksten 12 preeksch pusdeenas peeteikti, isspreesch katru otrdeen un peektdeen. — Wisi noguldijumi un aisnehmumu paradu raksti schai Sabeedribai atswabinati no krona nodokleem.

Walde.

„Rigas Awise".

Politiska un literariska deenas awise,

isdota no „Rigas Awises" Sabeedribas un redigeta no **Fr. Weinberga,** uzsahks ar 1910. gadu sawu dewito gada gahjumu.

Awise maksâ:

Bez peesuhtischanas:		Ar peesuhtischanu:	
par 1 gadu	4 rub. 50 kap.	par 1 gadu	6 rub. — kap.
„ ½ „	2 „ 30 „	„ ½ „	3 „ 10 „
„ ¼ „	1 „ 20 „	„ ¼ „	1 „ 65 „
„ 1 mehn.	— „ 50 „	„ 1 mehn.	— „ 85 „

Numurs maksâ 5 kap. — Isdalamâm weetâm teek aprehkinats 10% lehtak.

Sludinajumi maksâ: par sihku rakstu rindinu pehz teksta 10 kap.; preekschpusê 30 kap.

„Rigas Awisi" war apstellet winas **isdalamâs weetâs** un **ekspedizijâ:**

Rigâ, Suworowa eelâ Nr. 6
(agrak Gildes eelâ № 4).

„Rigas Awise" aisstahw Latweeschu tautiskâs intreses. Pasneedz wisjaunakâs un plaschakâs sinas par notikumeem sadsihwê. Wina peegreesis nopeetnu wehribu wisam muhsu dsimtenes intresem, it sewischki Latweeschu sadsihwes jautajumeem. Wina weenos un kopos Latweeschu spehkus tais leetâs, kuras prasa weenprahtibu. Wina pasneedz sinas par waldibas nolehmumeem, pahrspreedumus par politiskeem un sabeedriskeem jautajumeem, kâ ari par sinatni, mahkslu, literaturas preekschmeteem, awischu apskateem, eekschsemju un ahrsemju leetam, Rigas notikumeem, teesas kroniku, tealri un mustku, tirdsneezibu, saimneezibu un sneegs beletriskus raschojumus.

„Rigas Awises" Sabeedriba.

Ar scho pagodinos zeen. publikai paziņot, ka esmu atwehris

Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 9,

agrakâ **Stamm un Todlebena** weikalâ

tehjas, kafijas, kolonialpretschu, delikatesu, auglu un wihnu pahrdotawu

sem sawas firmas. Par man lihdz schim bagatigi dahwato ustizibu pateikdamees, luhdzu zeen. publiku man ari manâ jaunajâ weikalâ to paschu ustizibu peepaturet. Kreetnu un usmanigu apkalposchanu apsolidams, sihmejos augstzeenibâ

Nikolajs Bergs.

M. Brauer's,

Jelgawâ, pee Annas wahrteem, eepretim **„Johna basnizai".**

Kapu peeminekli

kâ: **krusti, obelisti, grahmatas, rulli** u. t. t. teek is **wisladakâ materiala** ugatawoti.

Zai **monumenti** isnahktu glihti kâ ari isturigi pret zaiksa eespaidem, tee teek slihpeti un poleereti ar jaunlaiku maschinu palihdzibu.

Seltitus, kâ ari **neseltitus „tschuguna krustus"** peedahwaju par peenehmigâm zenâm.

Zeen. publikas apstellejumi teek ruhpigi un apsinigi isdariti. — Labakas atsauksmes. —

„Sudraba medalis un goda diploms" Rigas „Jubilejas isstahdê".

---

4 selta medaki.
7 pirmâs usslawas.

Firma pastahw no 1875. gada.

J. Niklas,

eerotschu magasina

Rigâ, Leelajâ Smilschu eelâ № 9 un Jelgawâ, Kolonadu eelâ № 11. Telef. 32.

Eewehl is sawa leelâ krahjuma:

flintes, pistoles, rewolwerus u. t. t.

Gaila diwstobru flintes fahkot no		24	rub.	un dahrgaki.
Gaila weenstobru	„ „	10	„	
Besgaila schauj eerotschi	„ „	40	„	
Gaila trij stobru	„ „	90	„	
Besgaila trij stobru	„ „	150	„	
Rewolwerus	„ „	4	„	

Islabojumus, kâ ari **jaunu preekschmetu pastellejumus** apgahdâ pareisi un lehti.

Tirdsn. nams „Alfa-Nobel" Sw. Peterburgâ.

Omskâ. Warschawâ. Odesâ.

Zaur scho pagodinajamees muhsu zeen. klienteem paziņot, ka

mehs pagahjuschâ **1909.** gadâ dabujam

atkal jaunus apstiprinajumus par

„Alfa-Laval" separatoru

nesasneedsamu pahribu.

Pee wehrtibas salihdsinaschanas ar zitu sistemu separatoreem wini tika apbalwoti ar

sekoscham tikai augstakam godalgam:

1. **Edinzôs** „Selta medalis".
2. **Kasanâ** „Masais selta medalis".
3. **Rujenê** „Goda diploms".
4. **Engâ** „Selta medalis".
5. **Milerowâ** „Goda diploms".
6. **Jurjewâ** „Selta medalis".
7. **Wez-Jennernê** „Leelais sudraba medalis".
8. **Pleskawâ** „Leelais sudraba medalis".
9. **Rostowâ u/D.** „Goda diploms".
10. **Rewelê** „Selta medalis".
11. **Wilandê** „Selta medalis".
12. **Poltawâ** „Selta medalis".
13. **Seinâ** „Goda diploms".
14. **Sorokâ** „Leelais sudraba medalis".
15. **Tschernigowâ** „Selta medalis".
16. **Ostrowâ** „Sudraba medalis".
17. **Benderôs** „Leelais selta medalis".
18. **Nowousenskâ** „Selta medalis".
19. **Kutaisâ** „Goda diploms".

No augstakam godalgam, kuras tika peespreestas **„Alfai"** pagahjuschâ gadâ ahrpus Kreewijas, mums ir sinamas sekoschas:

Londonâ (Anglijâ), **Neissê** (Wahzijâ), **Budapestê** (Ungarijâ), **Luzernê** (Schweizê), **Inwarelâ** un **Berrî** (Australijâ), **Kwenstounê, Kronstadtê, Kimberlejâ** un **Klerksdorpâ** (Deenw.-Afrikâ), un **Rio de Janeirô** (Brasilijâ).

Izdevēja paspēmaksa nozīmēta.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.